

DOUĂ BRANDURI DE ȚARĂ

PRIN TRE ȘTIRI CU LITERE DE-O ȘCHIOAPĂ, ZVONURI ȘI CAMPANII PUBLICITARE
GÂNDITE CA RĂSPUNS LA OSTILITATEA ENGLEZILOR FAȚĂ DE IMIGRANȚII
DIN ROMÂNIA, DOI ROMÂNI INTRĂ, PE UŞA DIN FAȚĂ, ÎN MAREA LIGĂ A MODEI
ȘI A ARHİTECTURII BRITANICE, DAR ȘI ÎN PRESTIGIOSUL MEDIU ACADEMIC.
DESIGNERUL DINU BODICIU ȘI ARHİTECTUL VLAD ȚENU SUNT DOVADA CLARĂ CĂ
BRANDUL DE ȚARĂ NU ESTE DECÂT O SUMĂ DE BRANDURI PERSONALE.

DE DIANA-FLORINA COSMIN

Foto: TUDOR CUCU / ALEXANDRA BOANĂ

I

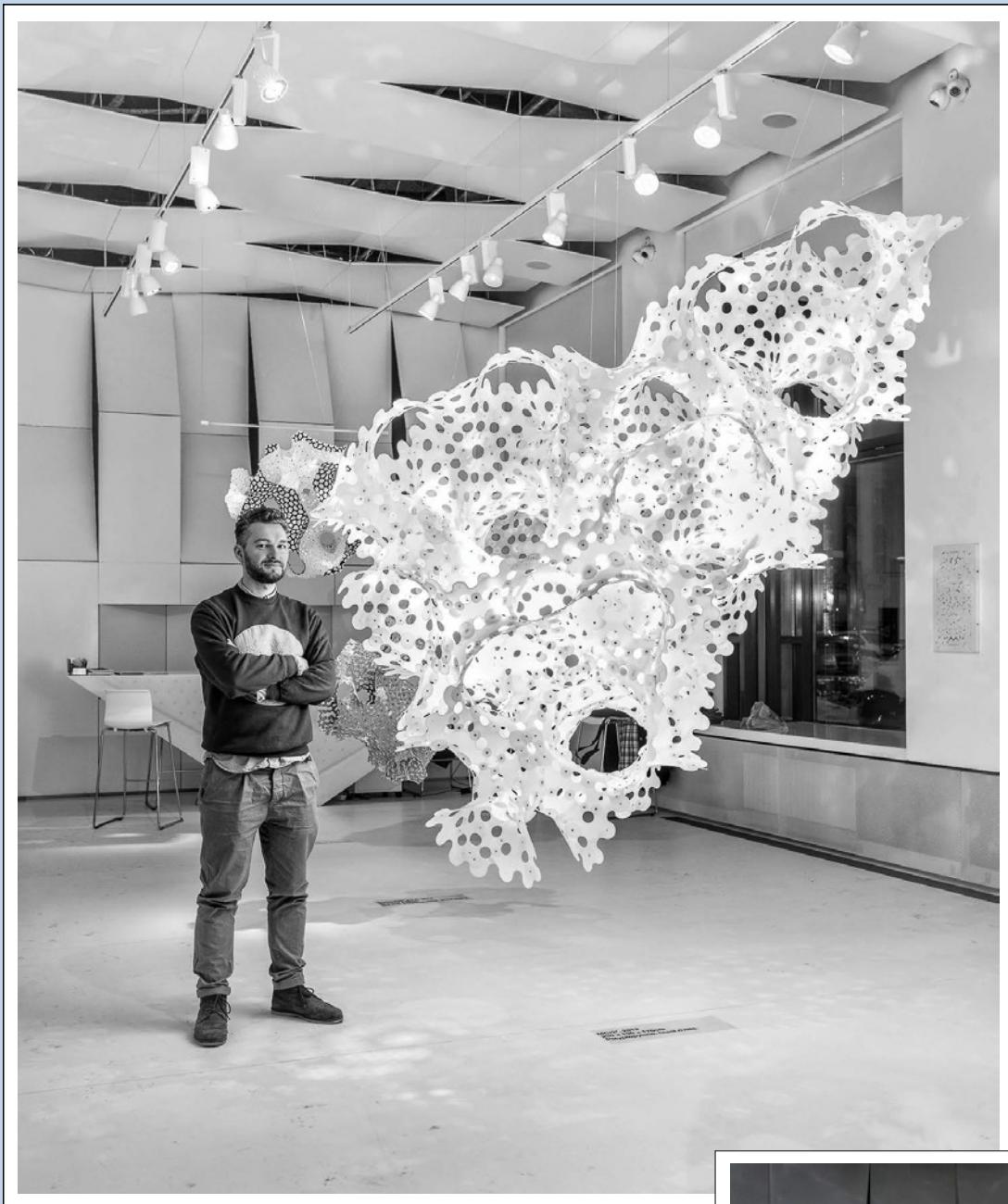
nainte de a fi coleg cu britanicii și asimilat drept unul de-ai lor, Vlad Țenu a fost coleg cu criza. Au venit împreună la Londra, la final de 2008, când primele semne ale recesiunii loviseră adânc în miezul sistemului finanțiar și nu numai. După ani buni în care toți arhitecții talentați care aspira-seră la un loc de muncă în Marea Britanie fuseseră angajați aproape pe loc la nume mari din piață precum Foster sau Zaha Hadid, marile companii de arhitectură se aflau în plină „curățenie de recesiune“.. „Nu se concediau cu zecile, se concediau cu sutele“, își amintește el. „Dar eu eram hotărât să studiez și, în paralel, să-mi practic meseria“.

Alesese Bartlett School of Architecture pentru un masterat de știință în „Art of Architecture & Computation“, un nume complicat pentru algoritmi de design și modelare 3D, care la vremea respectivă reprezentau un domeniu încă ermetic. Șapte ani mai târziu, specialitatea lui Vlad - care a fost primul român absolvent al acestui curs - a căpătat deja alte valențe: design interactiv care răspunde la mișcare, circuite cu senzori și nouăți care apar de la o zi la alta, într-o efervescență care indică tot mai puternic

către faptul că „physical computing“ este viitorul designului aşa cum îl stim. O parte dintre producții concrete ale acestei revoluții în design - instalațiile vernisate la Galateca la începutul acestui an - au fost expuse anterior în diverse galerii londoneze, dar și în Statele Unite. America a reprezentat, de altfel, și marea șansă a românului: în perioada în care lucra la primele schițe ale instalațiilor sale, a câștigat un concurs online de fabricație digitală al căruia premiu

- pe lângă partea financiară - implica și construcția efectivă a proiectului câștigător.

De la acel prim prototip (selectat din peste 90 de proiecte participante) a început joaca lui Vlad cu această combinație între matematică, design și artă, bazată pe un concept geometric numit „complexitate minimală“. Mai precis, există o familie de suprafețe numite „minimală“, sub forma unor geometrii periodice care se extind până la infinit, fără a se intersecta vreodată. „Explorând oportunitățile ce pot fi deschise de acestea în arhitectură și design, am ajuns să le simulez prin metode algoritmice alternative, după dinamica bulelor de săpun, și să le construiesc cu ajutorul tehnologiilor digitale“, explică el. Toate instalațiile expuse la Galateca sunt modulare, fiind compuse din sute sau chiar mii de piese care se repetă, toate îmbinate conform principiilor de simetrie multi-dimensională.

ÎN PRIMĂVARA
ACESTUI AN, VLAD
ȚENU ȘI-A EXPUS
INSTALAȚIILE ȘI
LA BUCUREȘTI, ÎN
CADRUL GALERIEI DE
ARTĂ GALATECA.

Deocamdată totul este un complex proiect de cercetare, cu rezonanță estetică, dar Vlad se gândește deja la transformarea lui în ceva practic. „La modul superficial, adăugând becuri acestor instalări, ele pot deveni obiecte de iluminat“, explică el. „Dar încă vreau să experimentez și să nu-mi adresez deocamdată întrebarea tipică a cârcotașilor «Dar la ce folosesc toate astea?»“.

Aplicabilitatea conceptului matematic de „complexitate minimală“ în design a constituit și lucrarea de dizertație a românului la Bartlett School of Architecture, iar din

DINU BODICIU PREDĂ DESIGN VESTIMENTAR LA NORWICH UNIVERSITY OF THE ARTS ȘI LA UNIVERSITY OF THE CREATIVE ARTS IN ROCHESTER.

anul imediat următor a fost solicitat de către conducerea instituției să și lucreze cu studenții, al căror număr crește de la an la an, în paralel cu interesul galopant pentru această ramură revoluționară a designului parametric și a programării aplicate.

Când nu supervizează lucrări de dizertație, adică în cea mai mare parte a timpului, Vlad se află la sediul londonez al companiei de arhitectură AHMM (Allford Hall Monaghan Morris), responsabilă, printre altele, și de soluțiile de design ale noului sediu central Google din Londra, întins pe nu mai puțin de 27 de hectare. „În Londra nu-ți permîti să stai și să aștepți să vină cineva să te cheme“, își amintește el. „Am trimis CV-uri peste tot și am fost la interviuri pentru posturi pentru care concurau sute de oameni“. Acea perioadă de tatonări i-a completat experiența de arhitect, pentru că a învățat cum funcționează roțiile din lumea arhitecturii britanice și cum anume trebuie pusă problema.

„Un portofoliu bun înseamnă 50% din cale deja parcursă, pentru că te face să ajungi la interviul propriu-zis“, explică el. „Restul de 50% îl umpli cu prezența ta, cu ce știi și cu modul în care te pricapi să-ți vinzi munca“.

Deși este înregistrat în sistemul de educație britanic, Vlad recunoaște meritul școlii românești în formarea sa profesională, în special faptul că are o abordare funcționalistă, care ajută un absolvent să se adapteze rapid la piață

reală a arhitecturii. „Școlile din afară sunt mai nonconformiste și insistă pe partea creativă și conceptuală, bazându-se pe faptul că atunci când absolvenții vor ajunge într-un birou, în lumea reală, nu vor mai avea timp de filozofat“, crede Vlad. „Dacă nu ai însă o bază temeinică, aşa cum am avut eu grație școlii românești, poți să ieși un mare visător care nu se va adapta niciodată într-un birou de arhitectură“.

Dacă privești una dintre creațiile lui Vlad, poți începe să-ți imaginezi, măcar într-o mică măsură, ce algoritmi matematici îi alimentează imaginația și cum i se infiripă ideile. „Matematica e grea până îi dai de gust, apoi satisfacția găsirii de răspunsuri la probleme din ce în ce mai complicate te face să continui“, crede el.

Și, tot în virtutea acestui cerc fără sfîrșit al matematicii, recunoaște că niciunul dintre proiectele la care a lucrat până acum nu este considerat „100% finalizat“: când se întâmplă să-i vină în minte ceva din trecut, găsește mereu câte o idee de explorat sau de reinterpretat, ca și cum ar avea în permanență un set de ferestre Windows rulând în background-ul mintii sale.

Din 2009 încoace, programul de masterat pe care l-a absolvit Vlad a mai avut, în fiecare an, câte un student român, ceea ce îl bucură sincer. „Cei care vin din urmă sunt mult mai relaxați decât am fost noi, poate mai pregătiți psihic pentru această lume a schimbărilor“, crede el. „Noi am

venit cu criza, ei vin cu finalul crizei, când lucrurile încep să se reașeze și să revină la normalitate“. Printre proiectele pe care le gestionează pentru AHMM și munca de asistent în facultate, lui Vlad nu-i rămâne prea mult timp la dispoziție să dezbată și să disece modul în care străinii (și mai ales români) sunt văzuți în Marea Britanie.

Corectitudinea politică a britanicilor nu lasă să iasă la suprafață emoțiile negative despre care citim în zile, fiecare consumându-și în tăcere simpatiile și antipatiile. Metropolele concentreză, invariabil, multe naționalități cu trecut și culturi diferite, făcând la fel de inevitabile ciocniri. „Există oameni foarte bine integrați, alții mai puțin, dar societatea britanică îi tratează pe toți cu respect, cel puțin oficial“, zâmbește el. „Trăirile fiecăruia, la el acasă, sunt proprii și intime“.

Intr-un alt colț al insulelor britanice, pe Redwell Street din Norwich, tot un român le predă englezilor lucruri despre design, care nu se vor concretiza însă în clădiri sau instalații elaborate, ci în ținute spectaculoase pentru rubricile de modă din Vogue sau Elle, ori poate pentru garderoba unor vedete planetare, precum Lady Gaga. Datorită acesteia din urmă, numele lui Dinu Bodiciu s-a aflat, cu trei ani în urmă, pe buzele tuturor editorilor de modă din lume, în momentul în care excentricul star american a apărut la emisiunea lui Jay Leno într-o ținută roșu-aprins care făcea parte chiar din colecția de absolviere a Tânărului român, de la London College of Fashion. Stiliștii vedetei văzuseră creațiile lui Dinu în expoziția de absolviere de la Victoria & Albert Museum și puseseră imediat mâna pe telefon pentru a solicita câteva ținute. „Lady Gaga s-a întâmplat la momentul potrivit, pentru că erau un proaspăt absolvent și trebuia să am cât mai multă vizibilitate“, își amintește el. „Numele ei rămâne un element important în portofoliul meu“.

Construcția aceluia portofoliu a început în România, odată cu vocația descoperită la vîrstă de nouă ani de către copilul Dinu Bodiciu, prin întâiul show de modă văzut vreodată la televizor. „Am rămas perplex în fața ecranului și am decis ferm că asta vreau să fac și eu în viață“, își amintește el. A absolvit Facultatea de Arte, secțiunea Graphic Design, bifând ulterior proiecte diverse, inclusiv unele de legătorie de carte în urma căroroare a început să predea și un curs specializat la Fundația Calea Victoriei, între 2008 și 2009. Fiind dascăli și cu multe mătuși profesore, Dinu s-a simțit ca acasă la catedră, percepând profesoratul drept o a doua natură. „Îmi aducea o mare satisfacție interioară, era ca și cum timpul stătea în loc de câte ori treceam pragul instituției și începeam să vorbesc despre cărti, jurnale și legătorie“, zâmbește el. „Cred că am moștenit gena dorinței

de a-mi împărtăși cunoștințele cu alți împătimiți ca mine“. Perioada în care a predat la fundație a fost și momentul în care pasiunea pentru haine a ieșit din ceea ce Dinu numește „cutia cu amintiri“: românul s-a reîntâlnit cu visul din copilărie și cu ideea de modă făcută la nivel profesionist și, împreună cu partenera sa de viață, a decis să plece la un masterat în Marea Britanie. De la primul „*application letter*“ și până la plecarea propriu-zisă a trecut un an de zile, motiv pentru care Dinu nu vorbește despre plecarea sa peste hotare în termeni de „oportunitate“ sau de „șansă“. „Totul a fost muncit din greu“, punctează el. „A fost un început cu multe dușuri reci și lovitură peste ceafă, din care nu am avut decât de învățat și de mers mai departe“.

Timp de un an și trei luni, cât a durat masteratul, Dinu a învățat *abc*-ul modei profesioniste: de la ce înseamnă un bloc de croitorie și de ce arată atât de complicat în aparență, până la materialele și bazele croitoriei. „E o meserie în care trebuie să-ți pui mintea la contribuție, nu există formule pe care să le înveți și apoi să le aplici în orice circumstanță“, crede el. Îi va fi mereu recunosător profesorului coordonator al programului, care a avut răbdarea să-i explice schițele și planșele tehnice pe limbajul unui necunoscător talentat, dar și profesorului de croitorie care își preda materia ca pe o formă de geometrie, făcând totul să pară extrem de logic. „În primele zile ale programului mă simteam

ca o specie exotică printre colegi, pentru că toți știau cum să taie și să drapeze, știau ce înseamnă măsurile și cunoșteau tot universul de termeni tehnici care pentru mine erau o limbă și mai străină decât engleză“, zâmbește el. „Apoi totul a început să se contureze și să capete o formă, iar acum croitoria este un deliciu pentru mine“.

După absolvire, Dinu a continuat să-și scoată colecțiile, în paralel cu linia de pălării care a devenit, ulterior, principala sa nișă de design, dar și să predea design vestimentar la Norwich University of the Arts și respectiv la University of the Creative Arts in Rochester. „Nu doar împărtășesc cunoștințe, ci cresc la rândul meu odată cu fiecare proiect“, explică el. „Până acum am avut ocazia să întâlnesc studenți din toată lumea“. Ca și Vlad Tenu, Dinu și-a croit drum în Marea Britanie într-o perioadă în care românii aveau nevoie de drept de muncă pentru a lucra chiar și part-time, așa că totul se mișca într-un ritm mult mai anevoios. „Tocmai pentru că aceste restricții nu mai există de la 1 ianuarie 2014, a apărut și echipa că va exista un val de imigranți care să ocupe puținele locuri de muncă existente“, apreciază Dinu, care este convins că această teamă nefondată se va estompa, încetul cu încetul, din conștiința engezilor. „Orașele mari din Marea Britanie sunt o sumă de minorități din toate colțurile lumii și tocmai ele dăruiesc atât de multă culoare“, crede el. „De acolo vine seva creativă“. ■